

**Правилник за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и
хидрология**

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С правилника се уреждат устройството, дейността, организацията на работата и числеността на персонала на Националния институт по метеорология и хидрология, наричан по-нататък "НИМХ".

Чл. 2. НИМХ е юридическо лице, чиито ръководител е разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката със седалище в гр. София 1784, район "Младост", бул. „Цариградско шосе“ № 66.

Чл. 3. (1) НИМХ е национална научна организация за осъществяване на оперативни дейности в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията, както и за научни изследвания, за научно-приложна, иновативна и образователна дейност.

(2) НИМХ е националната хидрометеорологична служба на Република България.

Раздел II

Национални и международни дейности

Чл. 4. (1) Национални дейности на НИМХ:

1. поддържане на системи за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения (мониторинг) на територията на Република България като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на Световната метеорологична организация към ООН (СМО);
2. контрол, обработка и анализ на информацията от хидрометеорологичния мониторинг;
3. издаване на метеорологични, хидрологични и агрометеорологични прогнози;

4. разработване и поддържане в оперативен режим на специализирани системи за ранно предупреждение в случаи на природни бедствия от хидрометеорологичен произход;
5. изготвяне на оценки на потенциала на възобновяеми източници на енергия;
6. научноизследователска, научно-приложна и оперативна дейност, свързана с моделиране на метеорологичните и хидрологичните процеси и явления и разпространението на замърсители в атмосферата и морето;
7. изучаване на климата, оценка на водните ресурси;
8. фундаментални и приложни научни изследвания, подготовка на докторанти и на висококвалифицирани специалисти самостоятелно, както и съвместно с висши училища и научни организации;
9. издаване и разпространение на издания в областта на метеорологията и хидрологията;
10. хидрометеорологично обслужване на държавните институции и обществото;
11. други функции и дейности, установени в нормативен акт или възложени от министъра на образованието и науката.

(2) Международни дейности на НИМХ:

1. изпълнение на задълженията на Република България към СМО и в други международни организации, съгласно международни договори;
2. обмен на хидрометеорологична информация чрез регионалния телекомуникационен център в София между Националните метеорологични служби на страните от зоната му на отговорност, Регионалните и Световните метеорологични центрове на Глобалната телекомуникационна система на СМО;
3. осигуряване на специализирана морска прогноза за корабоплаването в район Juliette (Западно Черно море) съгласно Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море (International Convention for the Safety of Life at Sea - SOLAS);
4. наблюдение и изучаване на глобалните и регионалните изменения на климата, съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменения на климата;
5. обмен на информация на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) чрез регионалния телекомуникационен център в София, съгласно договореностите между МААЕ и СМО;

б. получаване, разпространение и използване на спътникова информация от EUMETSAT.

Чл. 5. (1) НИМХ може да сключва договори с висши училища и научни организации в страната и в чужбина за съвместна образователна, квалификационна и научна дейност.

(2) НИМХ може да сключва договори с държавни и общински органи и други юридически и физически лица за изготвяне на експертизи, консултации, специализирани прогнози и други дейности в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията.

(3) НИМХ разработва и участва в проекти, финансирани по национални, европейски и други международни програми.

(4) НИМХ организира и участва в национални и международни научни конгреси, конференции, симпозиуми и други научни форуми в областта на метеорологичните, хидрологичните и сродните науки.

Раздел III

Управление и структура

Чл. 6. Ръководни органи на НИМХ са:

1. общо събрание на учените;
2. научен съвет;
3. генерален директор.

Чл. 7. (1) Общото събрание на учените включва лицата, заемащи академична длъжност или притежаващи научна степен, които работят по трудово правоотношение.

(2) Общото събрание на учените избира свой председател за срок от четири години.

(3) Генералният директор и заместник-генералните директори не могат да бъдат избирани за председател на общото събрание на учените.

(4) Общото събрание на учените се свиква от неговия председател, от генералния директор на НИМХ, от председателя на научния съвет, както и по предложение на една пета от своите членове.

(5) Общото събрание на учените взема решения, ако присъстват повече от половината членове от списъчния му състав. Решенията се вземат с явно гласуване и с мнозинство повече от половината от присъстващите на събранието. По въпроси, определени с правилата за работата на Общото събрание на учените, решенията се приемат с тайно гласуване и/или с квалифицирано мнозинство.

(6) Списъчният състав на общото събрание на учените не може да се редуцира с повече от една пета, като се редуцират само членовете, които са в командировка или ползват законоустановен отпуск.

Чл. 8. Общото събрание на учените:

1. определя броя на членовете, избира и допълва състава на научния съвет;
2. одобрява проект на Правилник за устройството и дейността на НИМХ, както и предложения за неговото изменение или допълнение;
3. приема правила за работата си;
4. приема годишен отчет за дейността на НИМХ.

Чл. 9. (1) Научният съвет е колективен орган за научно ръководство на НИМХ.

(2) Научният съвет се избира от общото събрание на учените за срок от четири години.

(3) За членове на научния съвет се избират хабилитирани лица, както и лица с научна степен „доктор на науките“, които работят по трудово правоотношение в НИМХ. Генералният директор е член на научния съвет по право.

(4) Научният съвет избира свой председател, заместник-председател и секретар за срока на мандата си с тайно гласуване и при мнозинство повече от половината от списъчния си състав.

(5) За председател на научния съвет не може да бъде избран генералният директор и заместник-генералните директори.

(6) Научният съвет се свиква от председателя, от генералния директор или по искане на една пета от неговите членове.

(7) Научният съвет взема решения, ако присъстват повече от половината членове от списъчния му състав. Решенията се вземат с явно гласуване и с мнозинство повече от половината от присъстващите. По въпроси, определени с нормативен акт и правилата за работата на Научния съвет, решенията се приемат с тайно гласуване и/или с квалифицирано мнозинство.

(8) Списъчният състав на научния съвет не може да се редуцира с повече от една шеста, като се редуцират само членовете, които са в командировка или ползват законоустановен отпуск.

Чл. 10. (1) Мандатът на член на научния съвет се прекратява предсрочно:

1. при отсъствие от три последователни заседания на научния съвет без уважителна причина;
2. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си, продължила повече от шест месеца;
3. при прекратяване на трудовото правоотношение;
4. по негово писмено искане;
5. При влизане в сила на присъда за умишлено престъпление от общ характер.

(2) Попълването на научния съвет с нов член се извършва при условията и по реда на чл. 9, ал. 2 и 3, като определеният нов член има мандат до края на мандата на научния съвет.

Чл. 11. Научният съвет:

1. определя научната политика на НИМХ;
2. приема плановете за научноизследователската и учебната дейност на НИМХ;
3. приема завършените планови и договорни изследвания;
4. по предложение на генералния директор взема решения за създаване, преобразуване и закриване на научни секции, хидрометеорологични и метеорологични обсерватории, хидрометрични участъци и наблюдателни станции в НИМХ;
5. с решение приема предложение до министъра на образованието и науката за назначаване на генерален директор на НИМХ;

6. избира ръководителите на научни секции в НИМХ;
7. упражнява правомощията, предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България за заемане на академични длъжности и за придобиване на научни степени;
8. взема решения по предложенията на генералния директор за разпореждане с имоти, научна апаратура и научни съоръжения с единична балансова стойност над 10000 лв. собственост на НИМХ;
9. определят с решение печатните и електронните периодични издания на НИМХ по предложение на генералния директор;
10. избира редакционните колегии на периодичните издания на НИМХ и прави промени в тях;
11. приема правила за работа на научния съвет;
12. упражнява и други правомощия, установени в нормативен акт.

Чл. 12. (1) Генералният директор управлява и представлява НИМХ.

(2) Генерален директор на НИМХ може да бъде само хабилитирано лице или лице с научна степен „доктор на науките“.

(3) Генералният директор на НИМХ се назначава от министъра на образованието и науката по предложение на научния съвет на НИМХ.

(4) Генералният директор на НИМХ:

1. представлява НИМХ пред всички органи и организации и други физически и юридически лица в страната и в чужбина;
2. е постоянен представител на Република България в СМО и представлява държавата в международните организации, съгласно решения на Министерски съвет или правилата за членство в тези организации;
3. организира, координира и контролира административната, оперативната и научната дейност на НИМХ;
4. е разпоредител с бюджет;
5. със заповед определя департаментите, филиалите и другите оперативни звена в НИМХ;

- 6. утвърждава длъжностно и поименно разписание на НИМХ;
 - 7. сключва, изменя и прекратява трудовите правоотношения със служителите в НИМХ;
 - 8. изпълнява и други функции, установени с нормативен акт, възложени от министъра на образованието и науката или произтичащи от договори.
- (5) При изпълнение на своите правомощия генералният директор се подпомага от четирима заместник-генерални директори.
- (6) Генералният директор делегира със заповед правомощия на заместник-генералните директори и определя техните функции.
- (7) Функциите на генерален директор в негово отсъствие се изпълняват от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-генерален директор.

Чл. 13. (1) НИМХ е организиран в общи и специализирани структурни звена с обща численост на персонала 724 щатни бройки, съгласно приложението.

(2) Общите структурни звена осъществяват: финансово-счетоводни и административно-стопански дейности, административно-правно обслужване, управление на човешките ресурси и на собствеността, международни дейности, връзки с обществеността и протокол.

(3) Общите структурни звена са организирани в отдели. Отделите може да имат териториално изнесени сектори на територията на филиалите.

(4) Специализираните структурни звена осъществяват научна, научно-приложна и оперативна дейност в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията, както и иновативна и образователна дейност.

(5) Специализираните структурни звена са департаменти и филиали.

Чл. 14. (1) Департаментите на НИМХ са специализирани структурни звена за координиране и ръководство на научни, научно-приложни изследвания и оперативни дейности, по основните направления от дейността на НИМХ и методическо ръководство на съответните мрежи от хидрометеорологични и агрометеорологични наблюдения.

(2) Ръководството на департамент се осъществява от директор.

(3) В департаментите може да се създават: научни секции, отдели, сектори и лаборатории.

Чл. 15. (1) Филиалите към НИМХ са регионални структурни звена, които отговарят за управлението и организацията на регионалните метеорологични, хидрологични и агрометеорологични дейности в определената за целта зона на отговорност, в т.ч.:

1. своевременни предупреждения до компетентните държавни и местни органи за възникване на опасни и особено опасни хидрометеорологични явления, които могат да застрашат живота, здравето и имуществото на хората;
2. хидрометеорологично обслужване на държавните органи, други организации и гражданите;
3. участие в поддържането на националните оперативни системи за мониторинг и ранно предупреждение;
4. други оперативни дейности.

(2) Ръководството на филиала се осъществява от директор, който се подпомага от заместник директор.

(3) В филиалите може да се създават: отдели, сектори, лаборатории, обсерватории, хидрометричните участъци и хидрометеорологични станции.

(4) Хидрометеорологичните станции според предмета на дейност, наблюденията и измерванията са: синоптични станции, климатични станции, валежмерни станции, агрометеорологични станции, хидрометрични станции, хидрогеоложки станции, морски хидрометеорологични станции.

Чл. 16. Функциите, броя, дейността и числеността на персонала на общите и на специализираните структурни звена в НИМХ се определят от Генералния директора, в рамките на общата численост по чл. 13, ал. 1.

Раздел IV

Издания на НИМХ

Чл. 17. (1) НИМХ издава и разпространява печатни и електронни периодични издания.

(2) Печатните и електронните издания се определят с решение на Научния съвет по предложение на генералния директор.

(3) Департаментите и филиалите могат да имат собствена информационна страница в електронните издания на НИМХ.

(4) Филиалите към НИМХ издават информационни бюлетени за национални, регионални и международни прояви в областта на метеорологията, агрометеорологията, хидрологията и използването на водите. Осведомяват за новости и поддържат популярността на хидрометеорологичната дейност сред обществеността.

Раздел V

Финансиране и имущество

Чл. 18. Дейността на НИМХ се финансира със средства от:

1. държавния бюджет;
2. собствени приходи;
3. проекти и програми, финансирани от Европейския съюз и други международни организации;
4. безвъзмездно получени средства.

Чл. 19. (1) Имуществото на НИМХ включва право на собственост и ограничени вещни права върху недвижими имоти и движими вещи, интелектуална собственост, както и други права и задължения.

(2) Недвижимите имоти, предоставени от държавата на НИМХ, са държавна публична собственост, съответно държавна частна собственост.

Раздел VI

Организация на работата в НИМХ

Чл. 20. (1) Общата организация на изпълнението на поставените задачи в НИМХ се осъществява от генералния директор.

(2) Ръководителите на общите и специализирани структурни звена в НИМХ отговарят за организацията и изпълнението на поставените задачи, произтичащи от функционалната им компетентност.

(3) Ръководителите на общите и специализирани структурни звена:

1. докладват материали по въпроси от тяхната компетентност;
2. подписват и насочва материали по въпроси, включени във функциите на ръководеното от тях структурното звено;
3. разпределят работата и задълженията между служителите в структурното звено.

(4) Ръководителят на структурното звено представя информация за изпълнението на поставените задачи.

Чл. 21. Правата и задълженията на служителите в НИМХ, както и изискванията за заемане на съответната длъжност се определят в длъжностни характеристики, които се утвърждават от генералния директор.

Чл. 22. (1) За изпълнение на определени задачи, свързани с дейността на НИМХ, могат да бъдат привлечени нещатни сътрудници в качеството им на експерти.

(2) Правата и задълженията на лицата по ал. 1 се определят в сключения от тях договор с генералния директор или с упълномощено от него длъжностно лице.

Чл. 23. (1) За изключително изпълнение на служебните си задължения служителите в НИМХ могат да бъдат награждавани с почетен знак и с други отличия.

(2) Награждаването на служители от НИМХ се извършва със заповед на генералния директор.

Чл. 24. Вътрешните правила за: работната заплата, системата за финансово управление и контрол, цикълът за възлагане на обществени поръчки, здравословните и безопасни условия на труд, работното време, пропускателният режим, документооборотът,

противопожарната охрана и други специфични разпоредби, свързани с организацията на работа в НИМХ, се уреждат със заповеди на генералния директор.

Приложение към чл. 13, ал. 1

**Численост на персонала в структурните звена на Националния институт по
метеорология и хидрология - 724 щатни бройки**

Генерален директор	1
Заместник-генерални директори	4
Общи структурни звена в т.ч.: отдели и сектори	107
Специализирани структурни звена в т.ч.: департаменти и филиали	612